

Sygn. akt: I ACa 1167/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Joanna Walentkiewicz - Witkowska (spr.)
Sędziowie:	SSA Wiesława Kuberska SSA Anna Beniak
Protokolant:	st. sekr. sądowy Julita Postolska

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2014 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł.**

z udziałem interwenienta ubocznego po stronie powodowej (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.**

przeciwko (...) **Publicznemu Szpitalowi (...) we W.**

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 12 czerwca 2013 r. sygn. akt I C 313/13

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od (...) Publicznego Szpitala (...) we W. na rzecz strony powodowej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. i interwenienta ubocznego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwoty po 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

Sygn. akt I ACa 1167/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 czerwca 2013 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. przeciwko (...) Publicznemu Szpitalowi (...) we W. z udziałem interwenienta ubocznego po stronie

powodowej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. zasądził od strony pozwanej na rzecz powodowej Spółki kwotę 501.840,20 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 stycznia 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 13.491 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 7.217 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wskazał, że (...) Publiczny Szpital (...) we W. w ramach prowadzonej działalności zamawiał w (...) Sp. z o.o. w W. produkty, za które spółka wystawiła szereg faktur VAT na łączną kwotę 439.384,40 złotych.

Faktury wystawione zostały na podstawie realizowanych zamówień, których dokonywał szpital. Zamówienia zostały podpisane przez (...) (...) oraz przez osoby uprawnione do reprezentacji pozwanego.

W dniu 15 marca 2012 roku powód zawarł z (...) Sp. z o.o. w W. umowę gwarancyjną, mocą której zobowiązał się do odzyskania przysługujących spółce wierzytelności z tytułu niezapłaconych przez pozwanego faktur. Powód zagwarantował, iż na skutek podjętych działań pozwany zapłaci swoje zobowiązanie w terminie do 30 marca 2012 roku. Za brak zapłaty odpowiedzialność zgodnie z art. 391 k.c. ponosił powód, który mógł się zwolnić od odpowiedzialności i obowiązku naprawienia szkody, jaką poniosłoby (...) Sp. z o.o. w związku z brakiem zapłaty przez pozwanego poprzez zapłatę równowartości zobowiązań pozwanego na rzecz (...) Sp. z o.o. - w tej sytuacji powód uzyskałby roszczenie względem pozwanego o zwrot zapłaty równowartości zobowiązań pozwanego wraz z odsetkami za opóźnienie.

Pismem z dnia 16 marca 2012 roku (...) Sp. z o.o. w W. poinformowała pozwanego, że w przypadku braku zapłaty zobowiązania do dnia 29 marca 2012 roku podmiotem zobowiązanym do płatności będzie powód i po jego zapłacie pozwany powinien kierować wpłaty na jego rzecz.

Strona powodowa skierowała do pozwanego w dniu 19 marca 2012 roku pismo zmierzające do odzyskania wierzytelności.

W dniu 30 marca 2012 roku powód spłacił zobowiązanie pozwanego wobec (...) Sp. z o.o. w W. wraz z należnymi odsetkami za opóźnienie.

O dokonanej płatności spółka (...) oraz powód poinformowali pozwanego.

Pismem z dnia 7 sierpnia 2012 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 439.384,40 złotych wraz z odsetkami w terminie do dnia 10 sierpnia 2012 roku.

Czyniąc rozważania co do zasadności powództwa Sąd pierwszej instancji wskazał, że umowa gwarancyjna jest czynnością prawną należącą do kategorii umów nienazwanych. Możliwość jej zawarcia została przewidziana w art. 353¹ k.c., który wprowadza zasadę swobody umów. Cechą umowy gwarancyjnej jest to, że gwarant przyjmuje w niej ryzyko związane z realizacją bądź niepowodzeniem określonego w umowie przedsięwzięcia. Jej istotą jest zatem gwarancja, że gwarant wykona zobowiązanie, gdyby dłużnik główny go nie wykonał. W takiej sytuacji gwarant wejdzie w miejsce beneficjenta umowy gwarancyjnej i będzie mógł skutecznie wystąpić z roszczeniem względem dłużnika głównego. Do skuteczności umowy gwarancyjnej nie jest wymagana ani zgoda, ani wiedza dłużnika, gdyż zobowiązanie jest niezależne od umowy zawartej między dłużnikiem, a beneficjentem.

Zmiana wierzyciela jest skutkiem umowy gwarancyjnej, która realizuje się w przypadku naruszenia warunków umowy, łączącej dłużnika z beneficjentem oraz w przypadku spłaty zobowiązania przez gwaranta. Sąd Okręgowy podkreślił, że umowa gwarancyjna nie może być utożsamiana z umową przelewu wierzytelności. Sąd podniósł także, że zgodnie z treścią art. 58 k.c. za nieważną uznać należy taką czynność, która wprawdzie nie jest objęta zakazem prawnym, ale zostaje przedsięwzięta dla osiągnięcia skutku zakazanego przez prawo. Z punktu widzenia formalnego umowa taka ma cechy nie sprzeczujące się ustawie, gdyż jej treść nie zawiera elementów wprost zabronionych przez prawo. Natomiast faktycznie (w znaczeniu materialnym) czynność taka służy realizacji celu zabronionego przez ustawę. Skoro

celem umowy gwarancji nie była bezpośrednio zmiana wierzyciela to nie można tej czynności uznać zdaniem Sądu Okręgowego za zmierzającą do obejścia prawa.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że legitymacja strony powodowej do wystąpienia niniejszym powództwem wynika z art. 518 § 1 pkt 1 k.c.

Pozwany nie spełnił świadczenia wobec (...) Sp. z o.o., zaś (...) S.A. spłaciła zobowiązanie Szpitala. W związku z powyższym powodowa spółka na podstawie art. 518 § 1 pkt 1 k.c. wstąpiła w prawa (...) Sp. z o.o. Z tej przyczyny Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo w całości i zasądził od pozwanego na rzecz (...) S.A. w Ł. kwotę 501.840,20 złotych. Wysokość należności nie była przez stronę pozwaną kwestionowana. Podniesiony przez pozwanego szpital zarzut braku podstawy prawnej do wystawienia przez (...) Sp. z o.o. faktur VAT został uznany za całkowicie chybiony z uwagi na załączone przez stronę powodową do akt sprawy zamówienia. Zamówienie podpisane zostało zarówno przez spółkę, jak i przez pozwanego.

O odsetkach Sąd Okręgowy orzekł myśl art. 481 § 1 k.c. Żądaną kwotę Sąd pierwszej instancji zasądził z ustawowymi odsetkami - zgodnie z treścią pozwu - od dnia 11 stycznia 2013 roku, czyli od dnia wytoczenia powództwa przez powoda.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o treść art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie:

1. art. 518 § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez jego zastosowanie i uznanie, że powód wstąpił w prawa wierzyciela, w wyniku zapłaty odszkodowania wynikającego z umowy gwarancji z dnia 15 marca 2012 roku;
2. art. 391 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie do umowy gwarancyjnej, pomimo że treść umowy jednoznacznie wskazuje na konieczność jej oceny pod kątem powołanego przepisu, a nadto powód wskazał wyraźnie jako podstawę żądania treść wskazanego przepisu;
3. 187 k.p.c. w zw. z art. 321 §1 k.p.c. poprzez uznanie, że podstawą roszczenia jest art. 518 k.c., pomimo, że powód wskazywał jako podstawę art. 391 kodeksu cywilnego.

W następstwie tak sformułowanych zarzutów skarżący wniósł o zmianę wyroku Sądu pierwszej instancji i oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu za obie instancje według norm prawem przypisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na apelację pozwanego interwenient uboczny wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Także powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i jako całkowicie bezzasadnej oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu, wobec braku uzasadnionych podstaw do zakwestionowania prawidłowości stanowiska Sądu I instancji (art. 385 k.p.c.)

Kwestionowanie zaskarżonego wyroku pozwany opiera de facto na zarzutach naruszenia wskazanych przepisów prawa materialnego, nie negując poczynionych przez Sąd Okręgowy ustaleń, stanowiących podstawę faktyczną zaskarżonego wyroku, stąd ustalenia te jako w istocie niesporne Sąd Apelacyjny podziela (vide uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 roku w sprawie III CZP 49/07-OSNC 2008 Nr 6 poz. 551)

Różnica zdań pomiędzy stanowiskiem stron w procesie zasadza się na rozbieżnej ocenie skutków zawarcia umowy gwarancyjnej w zaistniałej w procesie konfiguracji podmiotowej i sytuacji gwaranta po spełnieniu świadczenia na rzecz

beneficjenta umowy gwarancyjnej. Zarzuty apelacyjne obejmują, rozważania jurystyczne, dotyczące braku możliwości zastosowania art. 518 § 1 k.c. do sytuacji strony powodowej, po dokonaniu za Szpital płatności należności wynikających z faktur, w wykonaniu obowiązków z umowy gwarancyjnej.

Istnieją zasadnicze trudności w osiągnięciu jednoznaczności co do kwalifikacji konstrukcji oraz funkcji umowy o świadczenie przez osobę trzecią, wynikające z braku jednakowych założeń co do tego jaki układ podmiotowy stosunków uważa się za objęty tą umową. Konfiguracja stosunków i interesów między trzema osobami :przysiękającym świadczenie –beneficjentem przysięczenia i osobą trzecią może być różna Konfiguracja stosunków łączących uczestników tej figury prawnej nie ma stałej postaci.

Stosunek podstawowy, w obrębie którego ma nastąpić świadczenie osoby trzeciej wobec beneficjenta gwarancji istnieje najczęściej w dwóch wariantach: albo jako zobowiązanie na linii beneficjent przysięczenia - osoba trzecia , wtedy adresat przysięczenia jest wierzycielem osoby trzeciej (osoby, której świadczenie przysięczono)-(jak w niniejszej sprawie) albo jako zobowiązanie na linii przysiękający świadczenie –beneficjent przysięczenia , kiedy chodzi o świadczenie samego przysiękającego świadczenie , który zamierza się wyręczyć działaniem osoby trzeciej.

Stosunek przysięczenia istnieje na linii :przysiękający świadczenie ze strony osoby trzeciej-beneficjent. Jest to zawsze stosunek zapłaty , w którym realizuje się zobowiązanie gwarancyjne , wynikające z przysięczenia złożonego beneficjentowi przez przysiękającego świadczenie, gdy osoba trzecia jednak nie świadczy.

Uzasadnienia dlaczego złożono przysięczenie należy szukać w innych stosunkach, wynikających z więzi łączących albo przysiękającego świadczenia i osobą trzecią, albo osobą trzecią i beneficjenta przysięczenia, które nie wchodzi do konstrukcji wynikającej z figury prawnej umowy o świadczenie przez osobę trzecią.

Podstawą funkcją gospodarczą umowy o świadczenie przez osobę trzecią jest ochrona, zabezpieczenie przed ryzykiem. Źródłem ryzyka jest zachowanie osoby trzeciej. Beneficjent przysięczenia zyskuje dodatkowe roszczenie odszkodowawcze. Zawarcie umowy o świadczenie przez osobę trzecią powoduje umocnienie odpowiedzialności dzięki powstaniu dodatkowej, bardzo surowej odpowiedzialności odszkodowawczej, cięższej na przysiękającym świadczenie, wykazującej podobieństwo do ubezpieczenia. (vide System Prawa Prywatnego – Prawo zobowiązań-część ogólna pod red. Ewy Łętowskiej INP PAN Wyd. CH Beck W-wa 2006 Tom 5 rozdział IX § 48 -16-19 oraz 27 i 31)

Co do zasady gwarant może samodzielnie decydować o sposobie osiągnięcia zapewnionego skutku. Dopuszczalne jest stosowanie wszelkich legalnych działań faktycznych i prawnych, w szczególności samodzielne spełnienie świadczenia za dłużnika, skłonienie wierzyciela do zwolnienia dłużnika z długu albo skłonienie wierzyciela do zawarcia z dłużnikiem umowy o charakterze pactum de non petendo, skłonienie dłużnika do spełnienia świadczenia. W każdym wypadku gwarant doprowadza do wygaśnięcia jego własnej powinności o charakterze gwarancyjnym.

W konfiguracji podmiotowej, występującej w procesie (stosunek podstawowy podlegający zabezpieczeniu przez umowę z dnia 15 marca 2012 roku występuje na linii beneficjent przysięczenia-osoba trzecia) istnieje podobieństwo konstrukcyjne między umową o świadczenie przez osobę trzecią i gwarancją bankową.

Jak się wskazuje jednym z najczęściej wykorzystywanych sposobów wykonania zobowiązania gwarancyjnego jest spełnienie przez gwaranta świadczenia obciążającego dłużnika. Na tle umowy gwarancji bankowej sporne są następstwa tego aktu w relacji gwarant-bank, w szczególności podstawa dla roszczeń regresowych wobec dłużnika, za którego nastąpiła zapłata .

Prezentowane są tu dwie grupy poglądów :

Po pierwsze: Wstąpienie w prawa zaspokojonego wierzyciela na podstawie art. 518§ 1 k.c. nie wchodzi w grę, ponieważ gwarant , płacąc sumę gwarancyjną spłaca wobec wierzyciela (beneficjenta) swój, a nie cudzy dług, a tego wymaga analizowany przepis.

Ponieważ gwarant występuje w roli osoby pozostającej poza głównym stosunkiem prawnym, (podstawowym) po spełnieniu świadczenia wstępuje on w prawa zaspokojonego wierzyciela, jeżeli działał za zgodą dłużnika wyrażoną w formie pisemnej pod rygorem nieważności (konwersja długu- 518§ 1 pkt.3 k.c.). Jeśli zgoda na konwersję długu nie zostanie skutecznie udzielona gwarant po spełnieniu świadczenia za dłużnika może kierować przeciw niemu roszczenia na podstawie art. 405 i n. k.c.

(vide Ewa Łętowska, Małgorzata Bednarek i Przemysław Drapała w Umowy odnoszące się do osób trzecich Wyd. CH Beck str. 76, A Szpunar Wstąpienie w prawa zaspokojonego wierzyciela Kraków 2000 s.126).

Inna grupa poglądów podkreśla, że dług własny gwaranta jest jednocześnie długiem dłużnika głównego- a więc i „cudzym” w rozumieniu art. 518 § 1 pkt. 1 k.c. Podkreśla się przy tym, że odrzucenie stosowności art. 518 §1 pkt. 1 k.c. stworzyłoby ryzyko kreowania nieuzasadnionej premii dla dłużnika. Okoliczność, że gwarant spełnia świadczenie własne, sama w sobie nie oznacza, iżby równocześnie nie był to akt spłacenia długu cudzego. Zabezpieczenie wykonania świadczenia przez dłużnika jest celem i kauzą gwarancji, Istnienie związku zobowiązania gwarancyjnego z wiarygodnością zabezpieczoną przejawia się min w tym ,że ta ostatnia zostaje zaspokojona przez akt zapłaty sumy gwarancyjnej. Wygaśnięcie zobowiązania podstawowego (w zakresie dokonanej zapłaty) jest więc w tym przypadku następstwem spłacenia przez gwaranta długu cudzego-choć odrębnego od jego własnego. (vide System Prawa Prywatnego – Prawo zobowiązań-część szczegółowa pod red. Janiny Panowicz-Lipskiej INP PAN Wyd. CH Beck W-wa 2004 Tom 8 rozdział IX § 59 tezy 114-116)

Wskazuje się także, że stosowanie przepisu art. 518 §1 pkt.1 k.c. nie jest kwestionowane w odniesieniu do spełniającego długie świadczenie poręczyciela mimo, że część autorów jest zdania iż poręczyciel spełnia swój dług, inni natomiast, że spełnia cudzy dług. Mając na uwadze ,że sytuacja prawna spełniającego swoje świadczenie gwaranta i poręczyciela nie różni się z punktu widzenia interesów zasługujących na ochronę, należałoby uznać, że wykładnia funkcjonalna omawianego przepisu prowadzi do stwierdzenia, iż płacący sumę gwarancyjną gwarant wstępuje w prawa zaspokojonego wierzyciela (tak w System Praw Handlowego pod red. St. Włodyki Wyd. CH Beck Wyd. 3 Tom 5 Prawo umów handlowych Rozdział 4 - 4.6.6.-191, patrz też Komentarz do Kodeksu cywilnego Księga trzecia Zobowiązania tom I Wielkie Komentarze Lexis Nexis Wyd. 9 art. 518 teza 1)

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny przychylił się do drugiej grupy poglądów, dotyczących skutków spłacenia długu przez gwaranta długu własnego, ale także w istocie cudzego. To z kolei pozwala przyjąć zasadność poglądu Sądu Okręgowego o wstąpieniu strony powodowej w prawa zaspokojonego wierzyciela i możliwości zastosowania art. 518 § 1 pkt. 1 k.c. , czyniąc z kolei bezzasadnymi zarzuty apelującego, zawarte w apelacji.

Rozważenia wymagała także kwestia ważności umowy gwarancyjnej, a to z kolei z uwagi na treść art. 54 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (t. jedn. Dz. U. z 2013 po. 217), pod rządem której składane były i realizowane przez A. (...) zamówienia . Przepis ustępu 5 powołanego art. 54 stanowi, że czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej może nastąpić po wyrażeniu zgody przez podmiot tworzący. Podmiot tworzący wydaje zgodę albo odmawia jej wydania, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych oraz w oparciu o analizę sytuacji finansowej i wynik finansowy samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej za rok poprzedni. Zgodnie z brzmieniem ustępu 6 czynność prawna dokonana z naruszeniem ust. 2-5 jest nieważna .

Także w tym zakresie ocena dokonana przez Sąd Okręgowy jest w pełni zasadna i aprobowana przez Sąd Apelacyjny.

Ustawodawca nie zdefiniował pojęcia "czynności prawnych mających na celu zmianę wierzyciela". To ogólne sformułowanie wskazuje, że będą to wszystkie czynności prawne, dotyczące zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, których celem jest zmiana wierzyciela. Istotne jest zatem z punktu widzenia określenia zakresu przedmiotowego tego pojęcia uwzględnienie charakteru danej czynności i jej celu. Chodzi zatem o takie czynności prawne istotą których samą w sobie jest zmiana wierzyciela.

Ustawodawca kładzie nacisk na cel danej czynności prawnej, gdy tym ma być zmiana wierzyciela. Chodzi tu więc o tzw. czynność prawną kierunkową, istotą której jest zamiar bezpośredni, istniejący w chwili dokonywania czynności.

Oznacza to, że immanentnym składnikiem czynności prawnej objętej treścią tego przepisu jest zamiar zmiany wierzyciela (ustawowo wskazany cel) i do tego ma wprost, bezpośrednio prowadzić dokonana czynność prawna. Taką czynnością nie jest z pewnością umową gwarancji, łącząca (...) sp. Z o.o. ze Spółką (...).

Od czynności prawnych podjętych w określonym celu, kierunkowych, odróżnić należy wszelkie czynności, których dalszym, ale nie bezpośrednim skutkiem może być zmiana wierzyciela, co może być następstwem dalszych zdarzeń prawnych, które mogą, ale nie muszą wystąpić.

Ustawodawca w kodeksie cywilnym przewidział dwie instytucje, prowadzące do zmiany wierzyciela. Pierwsza to jest instytucja przelewu wierzytelności, gdy do zmiany wierzyciela dochodzi w drodze czynności prawnej, umowy zawartej przez wierzyciela z osobą trzecią (art. 509 k.c.). Natomiast druga, regulowana treścią art. 518 k.c. dotyczy wstąpienia osoby trzeciej w prawa zaspokojonego wierzyciela tzw. *cessio legis*. Pomiędzy tymi instytucjami występują istotne różnice.

Podstawienie w prawa zaspokajanego wierzyciela może być wynikiem umowy, gdy równocześnie następuje spełnienie świadczenia, albo może nastąpić z mocy ustawy w sytuacji przewidzianej przez prawo, gdy z określonymi zdarzeniami ustawa łączy nabycie wierzytelności przez osobę, która spłaca wierzyciela. Podstawienie to ma skutki zbliżone do skutków przelewu o tyle, o ile następuje przejście wierzytelności na nowego wierzyciela. Występują jednakże różnice polegające na tym, że wstąpienie w prawa dotychczasowego wierzyciela następuje tylko do wysokości w jakiej nastąpiła spłata wierzytelności, zaś w przypadku spłaty tylko części wierzytelności, wierzyciel może wykonywać swe prawa co do pozostałej reszty z pierwszeństwem przed osobą wstępującą w jego miejsce (art. 518 § 3 k.c.). W świetle unormowań kodeksu cywilnego można zatem stwierdzić, że celem instytucji podstawienia ustawowego osoby trzeciej w miejsce wierzyciela jest nie tyle samo przeniesienie wierzytelności, ile utrwalenie praw osoby trzeciej względem dłużnika wobec wykonania za niego świadczenia, które na nim ciąży. Stąd instytucji tej nie należy traktować jako objętej regulacją 5 ustawy o działalności leczniczej, gdy ona nie była celem, ile skutkiem określonych zdarzeń prawnych, a które to zdarzenia są wskazane w przepisie art. 518 k.c., same w sobie, zgodnie z ich charakterem nie stanowią czynności mających na celu zmianę wierzyciela.

Niewątpliwie taki charakter ma czynność prawną przelewu wierzytelności regulowana treścią art. 509 § 1 k.c. i nast.

(tak Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 24 stycznia 2013 roku w sprawie V ACa 667/12 LEX 1286526 oraz ten sam Sąd w wyroku z dnia 27 czerwca 2013 sprawie V ACa 185/13, LexPolonica 7516317, a także Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 22 października 2013 roku w sprawie I ACa 352/13 LEX 1394227)

Podobnie też tę samą umowę gwarancyjną z dnia 15 marca 2012 roku ocenił Sąd Apelacyjny w Krakowie w sprawie I ACa 935/13, podnosząc zasadnie, że problem w ogóle by się nie pojawił, gdyby pozwany szpital wywiązał się z umowy z dostawcą i zapłacił wymagalne należności. Strona pozwana była informowana przez obie spółki o zawartej umowie gwarancji oraz wynikającym z niej upoważnieniu dla Spółki (...) do podjęcia działań, mających na celu odzyskanie należności za dostarczony gaz medyczny i techniczny, a po dokonaniu zapłaty przez stronę powodową wezwana do spełnienia świadczenia. Należy więc podkreślić, że celem umowy gwarancyjnej nie była zmiana wierzyciela, lecz zmiana ta była skutkiem niewłaściwego zachowania się pozwanego Szpitala. Tymczasem w procesie Szpital niezasadnie powołuje się na to, że nie będąc związanym żadnym węzłem z powodową Spółką wolny jest odpowiedzialności za własne zobowiązania, spłacone przez osobę trzecią, zgodnie z zawartą umową gwarancyjną.

Należy też podkreślić, że celem umowy gwarancji było podjęcie przez Spółkę (...) działań, zmierzających do spełnienia świadczenia przez osobę trzecią tzn. dłużnika, co faktycznie stanowiło zabezpieczenie spłaty wierzyciela ze stosunku podstawowego. Umowa miała na celu wzmocnić szanse wierzyciela na uzyskanie zaspokojenia jego wierzytelności, nie zaś jej przejęcie. Gwarant ma samodzielne roszczenie na skutek braku zapłaty za zobowiązania przez dłużnika

ze stosunku podstawowego oraz zapłaty swojego zobowiązania. Na etapie podpisywania umowy gwarancyjnej to czy powyższy skutek wystąpi jest zdarzeniem przyszłym i niepewnym, zależnym od zachowania dłużnika, jeśli nie ureguluje on zobowiązania, gdyż dopiero wtedy aktualizuje się po stronie gwaranta obowiązek zapłaty, stanowiący jego dług. W przypadku umowy gwarancji nie można mówić, że jest to umowa zawarta w celu zmiany wierzyciela, gdy zgodnie z treścią powołanego art. 54 ust. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej, akcentującego cel danej czynności (a nie skutek), zamiar zmiany wierzyciela musi stanowić immanentny składnik danej czynności. W przypadku zawarcia umowy gwarancji, jak w sprawie niniejszej, strony zawierając umowę nie mogą w chwili składania oświadczeń woli jednoznacznie ocenić czy zmiana wierzyciela poprzez podstawienie z mocy art. 518 § 1 k.c. w ogóle wystąpi. W sytuacji, gdy sam ustawodawca w sposób wyraźny różnicuje instytucje przelewu wierzytelności od innych umów, spełniających odrębne funkcje, opartych na odrębnych konstrukcjach prawnych ich utożsamianie nie znajduje uzasadnienia.

W tych okolicznościach Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz art. 107 k.p.c., zasądzając od pozwanego na rzecz powoda oraz interwenienta ubocznego kwoty po 5400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego wg stawek wynikających z § 6 pkt. 7 w zw. z §12 ust.1 pkt.2 § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz. U. 2013 r. poz. 490)